EL PUNT AVUI+

VISTA ENGINYER INDUSTRIAL I MBA - 19 abril 2016 2.00 h

TRIBUNA

Bruixes i sardanes

CESC BATLLE - ENGINYER INDUSTRIAL I MBA

A primer cop d'ull, barrejar bruixes i sardanes sembla un còctel incongruent, però això és el que fa deliberadament en Jordi Bilbeny a *La sardana i la religió de les bruixes* (Librooks, 2015). Aquest és un llibre únic, que explora un territori altrament molt escassament cartografiat. En Bilbeny té molt clara la panoràmica que vol mostrar al final, però condueix el lector a descobrir-la a base d'anar pintant el quadre amb moltíssims puntets proporcionats a través de múltiples indicis i evidències que, en acumular-se a través de les pàgines del llibre, van conformant un únic relat integral per al lector, talment com un quadre puntillista de Seurat.

"El llibre de Jordi Bilbeny és una mostra més de com de profundes solen ser les arrels de les coses

Per tal de reconstruir aquesta realitat original, i amb l'extrema dificultat imposada per la distància i, sovint, la distorsió deliberada, en Bilbeny beu de totes les fonts disponibles (aquest és un llibre profundament documentat, amb més de 2.300 referències), algunes molt sòlides i altres molt tènues. Totes, no obstant, apunten en una mateixa direcció que, un cop exposada, no podria semblar més evident: a les nostres terres hi havia implantada una religió precristiana molt arrelada, de culte a la natura i a la fertilitat, que la puixant novella religió cristiana va fer tot el possible per esclafar, anant des de la prohibició i la persecució, fins a l'adopció de molts dels cultes, rituals i espais de l'antiga religió, per tal de facilitar-ne la suplantació. I un cop copsem la panoràmica descrita per en Bilbeny, veiem traces d'aquesta antiga religió per pràcticament tot arreu.

Així, el llibre ens presenta els lligams de les bruixes amb les sacerdotesses i religioses d'aquesta antiga religió. Ens presenta també com el terme *moro* podria no tenir absolutament res a veure amb àrab, sinó amb els practicants d'aquesta antiga religió. Com la religió cristiana va començar a parar esment al natalici de Jesús, per tal d'acomodar les pràctiques precristianes de celebrar el solstici d'hivern. Perquè la verge de Montserrat és bruna i eren religioses les que tenien cura del seu culte, i no homes com ara. Com la sardana, abans tinguda per desenfrenada i oposada a la religió cristiana, fins a ser prohibida per diversos representants eclesiàstics, es relaciona amb els balls rodons de celebració de les antigues religions. Com els noms Martí i Marçal estarien relacionats amb el dimoni. Com la cançó *En Joan petit quan balla*, en realitat no seria una cançó infantil. Quin seria el possible origen últim del toponímic Montgrí. I un llarg etcètera.

Aquest no és un llibre d'evasió, sinó de lectura atenta, i aportarà al lector interessat una perspectiva completament diferent sobre la nostra quotidianitat, i una mostra més de com de profundes solen ser les arrels de les coses.

AUTOR

CESC BATLLE

ALTRES ARTICLES DE L'AUTOR

‘Això ho canvia tot'

Lliçons

MÉS ARTICLES

PUBLICAT A

El Punt Avui. Comarques Gironines
19-04-2016, Pàgina 4

El Punt Avui. Barcelona
19-04-2016, Pàgina 4

El Punt Avui. Camp i Ebre
19-04-2016, Pàgina 4

El Punt Avui. Lleida
19-04-2016, Pàgina 4

El Punt Avui. Maresme
19-04-2016, Pàgina 4

El Punt Avui. Catalunya Central
19-04-2016, Pàgina 4